

ประเทศไทย: คัดค้านการปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ทำงานด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน

คณะทำงานสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนสรุปผลการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการครั้งแรก

(กรุงเทพฯ 4 เมษายน 2561)—รัฐบาลไทยควรคัดค้านการปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ทำงานในบริบทการดำเนินงานด้านธุรกิจ และประกันสิทธิที่มีเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมอย่างสงบ พอร์ตีฟายไรต์กล่าวในวันนี้ ในเอกสารขนาด 16 หน้าที่น่าเสนอต่อคณะผู้ชำนาญการแห่งสหประชาชาติ คณะทำงานสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนได้สรุปผลการเข้าเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการครั้งแรกในวันนี้

“เป็นเรื่องน่ายินดีที่รัฐบาลเชิญให้คณะทำงานฯ เยือนประเทศไทย” เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหาร พอร์ตีฟายไรต์กล่าว “เราหวังว่าการเยือนประเทศครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของพันธกิจอย่างจริงจังของรัฐบาลและภาคธุรกิจเพื่อคัดค้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน”

ในเอกสารของพอร์ตีฟายไรต์มีข้อมูลเกี่ยวกับการโจมตีและคุกคามต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ทำงานเพื่อตรวจสอบภาคธุรกิจตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบัน

ทางการไทยล้มเหลวในการคัดค้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน ปล่อยให้มีการละเมิดและปฏิบัติมิชอบเกิดขึ้นโดยผู้กระทำผิดไม่ถูกนำตัวมาลงโทษ ทั้งนี้ตามข้อมูลในเอกสาร ยกตัวอย่างเช่น ทางการไทยสามารถลงโทษผู้กระทำผิดเพียงสองคนจากกลุ่มผู้ชายติดอาวุธและปกปิดใบหน้ากว่า 100 คน ที่บุกเข้าไปทำร้ายชาวบ้านที่บ้านนาหนองบงและแกนนำกลุ่มคนรักบ้านเกิด จังหวัดเลย ซึ่งเป็นองค์กรชุมชนที่รณรงค์เพื่อคัดค้านสิ่งแวดลอม จากอันตรายของการทำเหมืองในจังหวัดเลยเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2557

ในทำนองเดียวกัน ยังไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบต่อการสังหารและการพยายามลอบสังหารแกนนำห้าคนของสหพันธ์เกษตรกรภาคใต้ (สกต.) ระหว่างปี 2553-2560 สกต.เป็นองค์กรชุมชนของเกษตรกรที่รณรงค์เพื่อการปฏิรูปที่ดิน ความมั่นคงด้านอาหารและการกระจายทรัพยากรที่เป็นธรรมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

พอร์ตีฟายไรต์ยังเก็บข้อมูลบริษัทเอกชนและหน่วยงานของไทย ซึ่งใช้กฎหมายหมิ่นประมาททางอาญา พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.2558 เพื่อข่มขู่และคุกคามนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ที่ผ่านมามีการฟ้องคดีอาญาหลายคดีต่อสมาชิกกลุ่มคนรักบ้านเกิด เนื่องจากการประท้วงต่อต้านการทำเหมืองทองคำ มีการฟ้องสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสและผู้สื่อข่าว เนื่องจากรายงานข่าวผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับโครงการเหมืองทองคำที่เดียวกัน และการฟ้องคดีต่อ ฮอลล์ นักรณรงค์ด้านสิทธิแรงงานชาวอังกฤษและคนงานชาวพม่า 14 คน เนื่องจากการกล่าวหาว่ามีการปฏิบัติมิชอบด้านสิทธิแรงงานในบริษัทฟาร์มเลี้ยงไก่ของไทย

ในวันที่ 25 มีนาคม 2561 กระทรวงการต่างประเทศของไทยระบุในแถลงการณ์ว่า รัฐบาลยินดีกับการเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการครั้งแรกของคณะทำงานแห่งสหประชาชาติ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของ “กระบวนการร่วมมือและเรียนรู้” และแสดงความหวังว่า “ประเทศไทยอาจเป็นต้นแบบให้กับประเทศอื่น ๆ ในการส่งเสริมหลักการชี้ว่าแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights - UNGP)”

คณะทำงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เป็นคณะผู้ชำนาญการอิสระซึ่งได้เยือนประเทศไทยระหว่างวันที่ 26 มีนาคม- 4 เมษายน 2561 เพื่อประเมินว่ารัฐบาลและภาคธุรกิจได้ปฏิบัติตามพันธกรณีและความรับผิดชอบด้านสิทธิมนุษยชนของตน อย่างสอดคล้องกับหลักการชี้ว่าแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนอย่างไร โดยผู้ชำนาญการจะรายงานผลการเยือนให้กับคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

“หากต้องการให้ธุรกิจและสิทธิมนุษยชนเป็นความจริง จำเป็นจะต้องลงมือทำ” เอมี สมิธกล่าว “ทางการไทยและภาคธุรกิจจึงควรเริ่มต้นจากการถอนฟ้องคดีอาญาที่ไม่เป็นธรรมทั้งหมดต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน”